

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ అష్టనవతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అష్టనవతితమః సర్గః ॥

సీతాయాః కృతే శ్రీరామస్య శోకః, బ్రహ్మణా తస్య
సాంత్యనముత్తరకాండశేషాంశం శ్రోతుం ప్రేరణం చ

రసాతలం ప్రవిష్టాయాం వైదేహ్యం సర్వవానరాః |
చుక్తుశుః సాధుసాధ్వీతి మునయో రామసన్నిధౌ || 7.98.1 ||

దండకాష్టమవష్టభ్య బాష్పవ్యాకులితేక్షణః |
అవాక్ష్విరా దీనమనా రామో హ్యసీత్ సుదుఃఖితః || 7.98.2 ||

స రుదిత్వా చిరం కాలం బహుశో బాష్పముత్సృజన్ |
క్రోధశోకసమావిష్టో రామో వచనమబ్రవీత్ || 7.98.3 ||

అభూతపూర్వం శోకం మే మనః స్పృష్టుమివేచ్ఛతి |
పశ్యతో మే యథా నష్టా సీతా శ్రీరివ రూపిణీ || 7.98.4 ||

సాదర్శనం పురా సీతా లంకాం పారే మహోదధేః |
తతశ్చాపి మయాఽఽనీతా కిం పునర్వసుధాతలాత్ || 7.98.5 ||

వసుధే దేవి భవతి సీతా నిర్యాత్యతాం మమ |
దర్శయిష్యామి వా రోషం యథా మామవగచ్ఛసి || 7.98.6 ||

కామం శ్వశూర్మమైవ త్వం త్వత్సకాశాత్ తు మైథిలీ |
కర్షతా ఫాలహస్తేన జనకేనోద్భృతా పురా || 7.98.7 ||

తస్మాన్నిర్యాత్యతాం సీతా వివరం వా ప్రయచ్ఛ మే |
పాతాలే నాకపృష్ఠే వా వసేయం సహితస్తయా || 7.98.8 ||

ఆనయ త్వం హి తాం సీతాం మత్తోఽహం మైథిలీకృతే |
న మే దాస్యసి చేత్ సీతాం యథారూపాం మహీతలే || 7.98.9 ||

సపర్వతవనాం కృత్వాన్నం విధమిష్యామి తే స్థితిం |
నాశయిష్యామ్యహం భూమిం సర్వమాపో భవంత్యహం || 7.98.10 ||

ఏవం బ్రువాణే కాకుత్స్థే క్రోధశోకసమన్వితే |
బ్రహ్మ సురగణైః సార్థమువాచ రఘునందనం || 7.98.11 ||

రామ రామ న సంతాపం కర్తుమర్హసి సువ్రత |
స్మర త్వం పూర్వకం భావం మంత్రం చామిత్రకర్శనం || 7.98.12 ||

న ఖలు త్వాం మహాబాహో స్మారయేయమనుత్తమం |
ఇమం ముహూర్తం దుర్ధర్ష స్మర త్వం జన్మ వైష్ణవం || 7.98.13 ||

సీతా హి విమలా సాధ్వీ తవ పూర్వపరాయణా |
నాగలోకం సుఖం ప్రాయాత్ త్వదాశ్రయతపోబలాత్ || 7.98.14 ||

స్వర్గే తే సంగమో భూయో భవిష్యతి న సంశయః |
అస్యాస్తు పరిషన్మధ్యే యద్ బ్రవీమి నిబోధ తత్ || 7.98.15 ||

ఏతదేవ హి కావ్యం తే కావ్యానాముత్తమం శ్రుతం |
సర్వం విస్తరతో రామ వ్యాఖ్యాస్యతి న సంశయః || 7.98.16 ||

జన్మప్రభృతి తే వీర సుఖదుఃఖోపసేవనం |
భవిష్యదుత్తరం చేహ సర్వం వాల్మీకినా కృతం || 7.98.17 ||

ఆదికావ్యమిదం రామ త్వయి సర్వం ప్రతిష్ఠితం |
నహ్యన్యోఽర్హతి కావ్యానాం యశోభాగ్ రాఘవాదృతే || 7.98.18 ||

శ్రుతం తే పూర్వమేతద్ధి మయా సర్వం సురైః సహ |
దివ్యమద్భుతరూపం చ సత్యవాక్యమనావృతం || 7.98.19 ||

స త్వం పురుషశార్దూల ధర్మేణ సుసమాహితః |
శేషం భవిష్యం కాకుత్స్థ కావ్యం రామాయణం శృణు || 7.98.20 ||

ఉత్తరం నామ కావ్యస్య శేషమత్ర మహాయశః |
తచ్ఛృణుష్వ మహాతేజ ఋషిభిః సార్థముత్తమం || 7.98.21 ||

న ఖల్వన్యేన కాకుత్స్థ శ్రోతవ్యమిదముత్తమం |
పరమం ఋషిణా వీర త్వయైవ రఘునందన || 7.98.22 ||

ఏతావదుక్త్వా వచనం బ్రహ్మ త్రిభువనేశ్వరః |
జగామ త్రిదివం దేవో దేవైః సహ సబాంధవైః || 7.98.23 ||

యే చ తత్ర మహాత్మాన ఋషయో బ్రాహ్మలౌకికాః |
బ్రహ్మణా సమనుజ్ఞాతా న్యవర్తంత మహౌజసః || 7.98.24 ||

ఉత్తరం శ్రోతుమనసో భవిష్యం యచ్ఛ రాఘవే |
తతో రామః శుభాం వాణీ దేవదేవస్య భాషితాం || 7.98.25 ||

శ్రుత్వా పరమతేజస్వీ వాల్మీకిమిదమబ్రవీత్ |
భగవంశ్శ్రోతుమనస ఋషయో బ్రాహ్మలౌకికాః || 7.98.26 ||

భవిష్యదుత్తరం యన్నే శ్వోభూతే సంప్రవర్తతాం |
ఏవం వినిశ్చయం కృత్వా సంప్రగృహ్య కుశీలవౌ || 7.98.27 ||

తం జనౌఘం విస్మజ్యాథ పర్ణశాలాముపాగమత్ |
తామేవ శోచతః సీతాం సా వ్యతీతా చ శర్వరీ || 7.98.28 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే అష్టనవతితమః సర్గః ||